

www.kurdistan.net

10:58 2006-11-29 هه‌نگاتی ناوه‌ندی ئه‌وروپا

هونه‌ری گۆرانی و چه‌واشه‌کردنی جه‌ماوه‌ر ... هه‌ورامان علی توفیق

Berzi-san@web. de

دونیای مۆسیقاو ئاوازو هونه‌ری گۆرانی لهم پوژگاره‌ی ئیستاماندا جوهره‌ گۆران و شیوازی تایبته‌ و هه‌ندی جار و لای هه‌ندیك شیوه‌په‌چه‌که‌یکه‌ی تایبته‌ دروست ده‌بن که راسته‌خۆ په‌یوه‌ستن به‌و هونه‌رمه‌نده‌وه‌.. هونه‌ر به‌هه‌موو شیوه‌کانیه‌ بریتیه‌ له‌ به‌هره‌یه‌کی ئاره‌زومه‌ندانیه‌ی ئه‌و که‌سه‌ که ده‌توانی به‌جۆریک له‌ ناخی خۆیه‌وه‌ ئه‌و راستیه‌ به‌و شیوه‌ی که‌ ده‌توانی ده‌ربهری بێ ئه‌وه‌ی ده‌ستکاری و جوانکاری ده‌ستکردی بۆ بکات وه‌ک چۆن ئه‌مرو له‌م دونه‌یاوه‌دا ده‌بیینین و به‌تایبته‌ له‌و وولاتانه‌ی ئیمه‌دا که‌ هیچ شیوه‌ سانسۆریک بۆ ده‌ست نیشان کردنی ئه‌و هونه‌ره‌نیه‌ و ئه‌وه‌ی ده‌یه‌وی به‌ویستی خۆی ده‌بیته‌ هونه‌رمه‌ند و ئه‌وه‌ی پاره‌ی هه‌یه‌ و ده‌توانی چه‌ند کچیک به‌جل و به‌رگی کراوه‌وه‌ و سه‌مایه‌کی سه‌رنج ڕاکیش که‌ هیچ فری به‌ گۆرانیه‌که‌وه‌ نیه‌و ده‌یکاته‌ کلیپ و بۆ که‌ناله‌ کوردیه‌کانی ده‌نیریت ئه‌و که‌ناله‌نیه‌ی که‌ بێ پاره‌ یان ئه‌وه‌ی پێیان ده‌گات ئه‌گه‌ر خاوه‌نه‌کی پاره‌ی نه‌ویته‌ به‌رامبه‌ر به‌ بلاوکردنه‌وه‌ی کلیپه‌که‌ی ئه‌وه‌ بلاوده‌کریته‌وه‌ و گرنگ نیه‌ چه‌ند لاوازیته‌ و ئه‌و که‌سه‌ هونه‌رمه‌ندیته‌ یان نا.. که‌واته‌ ده‌روازه‌ی پیگه‌یشتن و ناوبانگ ده‌رکردن و لاوه‌بیته‌ له‌سه‌ر حسابی گه‌وره‌ هونه‌رمه‌ند و ئه‌وانه‌ی که‌ ئه‌وه‌ی ئه‌و به‌په‌ریزه‌ ده‌یکات ئه‌و پێی ناگریته‌ چونکه‌ هونه‌رو خۆشه‌ویستی و دلسۆزی راسته‌قینه‌ی بۆ هونه‌ره‌که‌و رېزلێگرتنی هه‌میشه‌ پێگرن له‌وه‌ی که‌ زۆر کارو شیوه‌ی ناشیرین بکه‌ن تا که‌ناله‌کان کلیپه‌کانیان نه‌ک بۆدروست بکه‌ن به‌لکو بۆشیان لێده‌ن.. که‌واته‌ هونه‌رمه‌ندی کورد سه‌ره‌پایی ئه‌وه‌ی له‌ئاسته‌نگ و گرفت و کێشه‌ی زۆردایه‌ که‌ وه‌ک که‌سایه‌تیه‌ک چ له‌ناوه‌وه‌ی کوردستان بێته‌ یان له‌ده‌ره‌وه‌ی وولات ئه‌و گرفت و کۆسپانه‌ش هه‌میشه‌ ڕاگه‌یه‌ندراون و گه‌یه‌ندراوه‌ته‌ که‌سانی به‌رپرسیش به‌لام سویدیان نه‌بووه‌.

سه‌یره‌ کاتیك له‌ده‌هه‌رۆبه‌ری خۆمان ده‌روانین ئه‌وه‌ی له‌م وولاتانه‌دا ده‌بیینین ئه‌وانه‌ی که‌ خاوه‌ن سه‌رمایه‌و خاوه‌ن جه‌ماوه‌ریکی گه‌وره‌ن ئه‌وانه‌ی که‌ هه‌نه‌رمه‌ندن و به‌تایبته‌ گۆرانی پێژ به‌لام لای ئیمه‌ ئه‌وه‌ی نه‌دارو خاوه‌ن جه‌ماوه‌رنه‌بیته‌ هه‌نه‌رمه‌نده‌ مه‌به‌ستم له‌وانه‌یه‌ که‌ هه‌لگری راسته‌قینه‌ی هه‌نه‌ری کوردین و هیچ کات ناماده‌یی ئه‌وه‌ نه‌بوون بۆ پاره‌ یان سوک کردنی خۆیان له‌پێناوی ئه‌وه‌ی که‌کلیپیک یان ده‌رکه‌وتنیك وه‌ک ئه‌مرو باوه‌ و پوژانه‌ له‌که‌ناله‌کاوه‌ ده‌بیینین ئه‌وه‌ با لایه‌نه‌کان و که‌ناله‌کانیان که‌ دوونیای هونه‌ریان دابه‌ش کردووه‌ و هه‌ره‌یک به‌شیکی بۆ خۆی بردووه‌ و ئه‌وه‌شی به‌ته‌نها ماوه‌ته‌وه‌ سه‌رگه‌ردان و ویله‌و نازانی چی بکات...

شیواندنێ ره‌سه‌نایه‌تی گۆرانی کوردی به‌شیوه‌یه‌ک که‌ هه‌ندی جار شه‌رم ده‌که‌یت.. زۆر جار ده‌لیم ئاخۆ پوژیک بێته‌وه‌ ئه‌و گۆرانیانه‌ی که‌ سالانی پێشوو ئه‌و گۆرانی بێژانه‌ی پێشتر ئه‌و هونه‌ره‌یان به‌گویماندا ده‌چری بگه‌رپینه‌وه‌، خۆنه‌گه‌ر ئیستا له‌و شیوازه‌شمان هه‌بیته‌ رێگیان پێناده‌ن و هاوکاریان ناکه‌ن و یاسایه‌ک نیه‌ مافه‌کانیان بپاریزی و پلانیك بۆ کاره‌کانیان دابنێ تا هونه‌ری کوردی له‌و ئاسته‌ی ئیستادا به‌ره‌و ئاستیکی باشتر به‌پێتر به‌ری و گوپیستی ره‌سه‌نایه‌تی ببینه‌وه‌ و ئه‌و داشکان و شیواندنه‌ی گۆرانی بێژانی ئه‌مرو کۆتایی پێیته‌... لێره‌دا نالیم هه‌مووی چونکه‌ ئیستاش ئه‌و ئاسته‌ی چاران له‌ هه‌ندیك له‌ هونه‌رمه‌ندانێ خۆشه‌ویسته‌ دا ماوه‌ و هه‌شن له‌و لاوانه‌ی که‌ له‌گۆره‌پانه‌که‌دان هه‌مان رێچه‌کیان گرتۆته‌به‌ر به‌لام جیاکردنه‌وه‌ و بزارکردنیان بۆته‌ کاریکی گران و ته‌رو وشک پیکه‌وه‌ ده‌سووتین ئه‌مه‌ش کاری ئه‌وانه‌یه‌ که‌ شاره‌زایی هونه‌رین و ده‌توانن ئه‌م پۆله‌ بینن.. ده‌زگا پوئشنبیری و هونه‌ریه‌کان و هه‌ولدانیان بۆ دانانی یاسا و پلان بۆ زامن کردنی مافه‌کانی هونه‌رمه‌ند که‌ بتوانن هه‌قی هه‌موو یه‌کیك بپاریزی و ئه‌و پۆخله‌واته‌شی لێ بزاربکری...